

Mazowiecki Kurator Oświaty
Al. Jerozolimskie 32, 00-024 Warszawa

DCI.5533.116.2015.AJ

Protokół kontroli nieprzewidzianej w Planie Nadzoru Pedagogicznego Mazowieckiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2015/2016

1. Kontrolę przeprowadzono w Gimnazjum im. Stefana Gołębiowskiego, wchodzącym w skład Zespołu Placówek Oświatowych w Bieżuniu, ul. Stefana Gołębiowskiego 1, 09-320 Biezuń, którego dyrektorem jest pan Marek Cimochoński.
2. Kontrolę w dniu 12 października 2015 roku przeprowadzili Lucyna Witczak starszy wizytator KO w Warszawie Delegatura w Ciechanowie, 06 – 400 Ciechanów, ul. Księdza Piotra Ściegiennego 9, na podstawie upoważnienia z dnia 9 października 2015r. nr DCI.5533.116.2015.AJ wydanego przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty i Andrzej Jankowski starszy wizytator KO w Warszawie Delegatura w Ciechanowie, 06-400 Ciechanów, ul. Księdza Piotra Ściegiennego 9, na podstawie upoważnienia z dnia 9 października 2015 roku nr DCI.5533.116.2015.AJ wydanego przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty.
3. Tematyka kontroli: **„Prawidłowość realizacji zadań nauczycieli, wynikających z wychowawczej funkcji szkoły, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.”**
4. Podstawa prawna:
 - ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.);
 - rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. 2015, poz. 1270);
 - ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2014r. poz. 191 i 1198 oraz z 2015r. poz. 357, 1268 i 1418);
 - rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno –

Parafy
kontrolującego/ych
dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. 2015, poz.1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2013, poz. 532)

5. W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowę z dyrektorem szkoły, panem Markiem Cimochowskim, wychowawcą klasy i psychologiem - dokonano analizy następującej dokumentacji:
- protokołu nr 3/14-15 z dnia 10 lutego 2015r., części, dotyczącej sprawozdania wychowawców klas z realizacji planu wychowawcy klasowego,
 - sprawozdania z nadzoru pedagogicznego, prowadzonego przez dyrektora szkoły w I okresie roku szkolnego 2014/15, (załącznik do ww. protokołu)
 - wykazu uczniów klasy Ia, objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w roku szkolnym 2014/15,
 - opinii nr Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej

Przeprowadzono także badania ankietowe wszystkich uczniów, uczęszczających do gimnazjum, obecnych w dniu badania (140 osób).

6. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnione nieprawidłowości.

Kontrola została przeprowadzona w związku z oceną pracy dyrektora szkoły oraz pismem, które przekazał Rzecznik Praw Dziecka nr i w celu zbadania czynników, wzbudzających lęk uczniów podczas zajęć lekcyjnych i innych organizowanych przez szkołę.

Postępowanie wyjaśniające rozpoczęto od przeprowadzenia badania ankietowego wszystkich obecnych uczniów klas I-III Gimnazjum (140 osób). Kwestionariusz ankiety zawierał wykaz czynników, wzbudzających lęk uczniów podzielonych na II kategorie: płynące ze strony nauczycieli i ze strony uczniów, uwzględniające treści zawarte w załączniku do cytowanego pisma Rzecznika Praw Dziecka. Ponadto zbadano przekonania uczniów na temat relacji pomiędzy poszczególnymi osobami w szkole. Badanie zostało przeprowadzone w małych grupach (od 5 do 13 osób) w sposób zapewniający pełną anonimowość i swobodę wypowiedzi: każdy uczeń siedział przy oddzielnym stoliku z zachowaniem stosownej odległości od kolegi.

Uwzględniając czas badania – początek roku szkolnego, postanowiono oddzielnie przedstawić wyniki badania uczniów klas pierwszych. Prawie wszyscy uczniowie klas pierwszych (40/43) poinformowali, że w szkole panuje miła

Parafy
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. 2015, poz. 1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

i swobodna atmosfera; 25 badanych jest przekonanych, że nauczyciele tak naprawdę wiedzą, co dzieje się wśród uczniów, 11 jest przeciwnego zdania, a 6 nie ma zdania w tej kwestii; 26 gimnazjalistów jest przekonanych, że w każdej klasie nie ma osoby, z którą nikt nie chce się kolegować, jednak 11 badanych uważa inaczej, a 5 nie zajęło stanowiska. Wszyscy uczniowie sądzą, że w razie problemów, w ich klasie uczniowie mogą liczyć na pomoc nauczyciela, wychowawcy. Wyniki ankiet w części dotyczącej czynników wzbudzających lęk pokazują na jednostkowe przypadki. I tak uczniowie klas pierwszych poinformowali, że doświadczyli: wzbudzenia strachu przez nauczyciela: 1 wskazanie
niesprawiedliwego traktowania przez nauczyciela: 2 wskazania

dokuczania, zaczepiania przez kolegów: 1 wskazanie

zabierania, niszczenia albo przeszukiwania rzeczy bez ich zgody:

1 wskazanie

Spośród obecnych uczniów klas II-III w badaniu wzięło udział 97 osób, z tego 75 gimnazjalistów sądzi, że w szkole panuje miła i swobodna atmosfera, 16 jest innego zdania, 5 nie ma opinii w tym względzie. Połowa badanych jest przekonana, że w szkole nauczyciele nie wiedzą, co dzieje się wśród uczniów, 40 respondentów jest przeciwnego zdania, a 7 nie ma zdania. Prawie połowa (47/97) uważa, że w każdej klasie jest osoba, z którą nikt nie chce się kolegować. Jednocześnie większość (80/97) jest przekonana, że w ich klasie, w razie problemów uczniowie mogą liczyć na pomoc nauczyciela, wychowawcy, 10 jest przeciwnego zdania, a 7 nie zajęło stanowiska w tej kwestii. Analizując wyniki ankiet, części dotyczącej czynników wzbudzających lęk, 43 wskazania dotyczyły

(24 uczniów doświadczyło strachu, wzbudzanego przez nauczyciela, np. krzyku po porażce, wydzierania się; 12 przezywania, ośmieszania, poniżania ze strony nauczyciela, a 7 niesprawiedliwego traktowania).

prowadzonej przez dotyczyło 17 wskazań (8 uczniów wymieniło przezywanie, ośmieszanie, poniżanie ze strony nauczyciela; 6 niesprawiedliwe traktowanie, a 3 brak zainteresowania nauczyciela ważnymi dla nich sprawami i problemami). W grupie czynników lęku, wzbudzanych przez kolegów z klasy, dotyczyły 22 wskazania (9 uczniów wskazało dokuczanie, zaczepianie przez kolegów, 9 głupie żarty i wyśmiewanie, 4 zabieranie, niszczenie albo przeszukiwanie rzeczy bez zgody). Na zajęciach uczniowie również doświadczają sytuacji powodujących lęk. I tak w przypadku zajęć prowadzonych przez 7 wskazań dotyczyło czynników lękowych

Parafy
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

powodowanych przez nauczyciela (np. wzbudzanie strachu przez nauczyciela; przezywanie, ośmieszanie, poniżanie ze strony nauczyciela; niesprawiedliwe ocenianie – po 2 uczniów) natomiast 15 wskazań dotyczyło: bicia, popychania ze strony innych uczniów (5 wskazań); głupich żartów i wyśmiewania przez kolegów i koleżanki oraz zabierania, niszczenia albo przeszukiwania rzeczy bez zgody (po 4 uczniów). Jednocześnie z badania wynika, że : prowadzone przez wymieniło 2 uczniów, którzy doświadczali strachu, przezywania, niesprawiedliwego traktowania. Ponadto 10 wskazań dotyczyło relacji uczniowskich, z czego, m. in. 4 uczniów wymieniło, że na tych zajęciach doświadczono bicia, popychania ze strony innych uczniów, a 5 głupich żartów i wyśmiewania przez kolegów i koleżanki.

Analiza protokołu nr 3/14-15 posiedzenia rady pedagogicznej, podsumowującej pracę Gimnazjum w I okresie roku szkolnego 2014/15, w punkcie 4 zawiera sprawozdania wychowawców klas z realizacji planu pracy wychowawcy klasowego. Przedstawiona przez

informacja nie zawiera odniesień, dotyczących przeprowadzonej diagnozy potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych uczniów. Wychowawca stwierdził, że klasa „nie stwarza problemów wychowawczych, chętnie angażuje się w prace na rzecz klasy (dekoracje w klasie, gazetki) i szkoły oraz uczestniczy w imprezach szkolnych takich, jak akademie i zawody sportowe”. Rozmowa z wychowawcą potwierdziła, że nie realizowana była w pełni pomoc psychologiczno-pedagogiczna ponieważ psycholog, który koordynuje te kwestie był nieobecny w szkole do

W dokumentacji szkoły znajduje się ponadto „Wykaz uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w klasie w roku szkolnym 2014/15”, w wierszu 4, dotyczącym ucznia określony jest zakres, formy i sposoby pomocy udzielanej uczniowi. Nie są one zgodne ze wskazaniami dla nauczycieli i rodziców, dotyczącymi pracy z uczniem, zawartymi w opinii nr wydanej przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną

Zakres pomocy obejmował wyłącznie przewyciężanie trudności edukacyjnych, w tym konsultacje z wychowawcą (w miarę potrzeb), zajęcia wyrównawcze z matematyki i języka polskiego (raz w tygodniu), a zajęcia logopedyczne od II semestru. Szkoła nie uwzględniła wskazania, aby stwarzać uczniowi sytuacje sprzyjające odnoszeniu przez niego sukcesów, budować wiarę we własne możliwości i poczucie własnej wartości. Uczeń nie brał udziału w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych w celu usprawniania funkcji wzrokowo-przestrzennych oraz

Parafy*
kontrolującego/ych dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. 2015, poz.1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.

sprawności grafomotorycznej. Z uwagi na obniżony poziom tej sprawności nie dostosowano ponadto wymagań edukacyjnych w tym zakresie.

Psycholog szkolny, poinformowała, że nie dokumentowała rozmów z wychowawcami klas na temat lęków uczniów na poszczególnych zajęciach lekcyjnych. Stwierdziła jednak, że uczniowie zgłaszali takie zdarzenia, ale w jej ocenie, „nie były to sytuacje tak ważne, żeby zaraz zgłaszać dyrektorowi”. Przyznała także, że pracowała z jednym uczniem, lecz nie był to w jakiś sposób radzić sobie ze stresem przed lekcją. Zdaniem psychologa, w okresie kiedy nie świadczyła pracy, nikt jej nie zastępował i nie było zorganizowane wsparcie dla nauczycieli wychowawców.

7. Wnioski i uwagi:

- a) Uczniowie klas pierwszych czują się w szkole bezpiecznie; występują jednostkowe przypadki wskazywania czynników wzbudzających lęk;
- b) Połowa badanych uczniów klas II-III jest przekonana, że nauczyciele nie wiedzą, co dzieje się w szkole wśród uczniów; prawie połowa uważa, że w każdej klasie jest osoba, z którą nikt nie chce się kolegować; jednocześnie większość sądzi, że w razie problemów uczniowie mogą liczyć na pomoc nauczyciela, wychowawcy;
- c) Spośród zajęć lekcyjnych, jest wskazywana przez uczniów, jako ten przedmiot, na którym uczniowie doświadczają lęku ze strony nauczyciela;
- d) Zajęcia z powodują lęki ze strony nauczyciela, ale na tym przedmiocie dochodzi również do sytuacji lękowych ze strony uczniów (brak dyscypliny na lekcjach);
- e) Na lekcjach uczniowie również doświadczają sytuacji powodujących lęk;
- f) Nauczyciel wychowawca nie rozpoznał potrzeb uczniów i nie udzielił niezwłocznie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w zakresie swoich kompetencji i prowadzonych przez siebie zajęć, w trakcie bieżącej pracy z uczniami;
- g) W szkole występuje zaburzony przepływ informacji między wychowawcami, psychologiem i dyrektorem, który uniemożliwia podejmowanie skutecznych działań interwencyjnych i naprawczych.
- h) Dyrektor w ramach prowadzonego nadzoru pedagogicznego nie podjął stosownych działań w roku szkolnym 2014/2015.

Parafy

kontrolującego/ych

dyrektora szkoły/placówki

8. **Zalecenia:**

- Wzmocnić nadzór dyrektora nad realizacją zadań powierzonych nauczycielom zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela.

Podstawa prawna: art. 39 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2014 r., poz. 191 z późn. zm.).

Termin realizacji zalecenia: od 19 października 2015 r.

- Pomoc psychologiczno-pedagogiczną organizować w oparciu o rozpoznane potrzeby i możliwości psychofizyczne uczniów. Jej formy i zakres dostosować do indywidualnych potrzeb ucznia.

Podstawa prawna: § 3; 5; 7 ust.1;19 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r. poz. 532).

Termin realizacji zalecenia: od 19 października 2015 r.

Dyrektor szkoły ma prawo zgłosić Mazowieckiemu Kuratorowi Oświaty w ciągu 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji zaleceń w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania (*Podstawa prawna: art. 33 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty – Dz.U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.*)

DYREKTOR
ZESPÓŁU PLACÓWEK OŚWIATOWYCH
* Białostok *

Protokół podpisali
.....
mgr Marek Cimochowski
(dyrektor szkoły)

STARSZY WIZYTATOR

Andrzej Jankowski

(przeprowadzający kontrolę)

STARSZY WIZYTATOR

Lucyna Witczak

Ciechanów 16.10.2015 r.

(miejsce, data podpisania protokołu)

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor szkoły, w której przeprowadzono kontrolę, a drugi włącza się do akt kontroli.

DYREKTOR
ZESPÓŁU PLACÓWEK OŚWIATOWYCH
* Białostok *

Poświadczam odbiór protokołu kontroli
.....
mgr Marek Cimochowski
(data, podpis i pełna pieczęć dyrektora szkoły)

Ciechanów, dnia 16 października 2015 r.

Parafy
kontrolującego/ych

DYREKTOR
ZESPÓŁU PLACÓWEK OŚWIATOWYCH
* Białostok *

mgr Marek Cimochowski
dyrektora szkoły/placówki

*zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. 2015, poz.1270) „parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu”.